

ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดภูเก็ต¹

Strategic management of the local government in Phuket.

สัมเริง โภชนาธาร², ดร.เสาวคนธ์ สูดสวาสดี³

Samroeng phochanathan, Dr. Saovakon Sudsawasdi

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาศักยภาพของจังหวัดภูเก็ตที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต (2) เพื่อจัดทำยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร แนวคิดทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์เชิงลึกประกอบกับการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ การสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 25 คน และจัดสัมมนา จำนวน 117 คน ซึ่งประกอบด้วย (1) ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2) ปลัด รองปลัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (3) ผู้บริหารกองการศึกษาผู้บริหารสำนักการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (4) ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา (5) ผู้ทรงคุณวุฒิ

¹ คณูนิพนธ์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต 2558

² นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต 2558

³ รองศาสตราจารย์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ศักยภาพของจังหวัดภูเก็ตที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ต ประกอบด้วย 5 ปัจจัย คือ เป็นชุมชนเมือง (2) มีฐานเศรษฐกิจที่เข้มแข็งมั่นคงและเติบโตอย่างต่อเนื่อง (3) ศักยภาพของประชากรมีสูง ส่วนใหญ่มีรายได้ดี มีการศึกษาหลายระดับ หลายอาชีพ หลายชนชาติ (4) มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย (5) มีโครงสร้างพื้นฐานที่สมบูรณ์ทั้งระบบสาธารณูปโภค การคมนาคม ระบบการสื่อสาร โทรคมนาคม อินเทอร์เน็ตระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

2. ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต ใช้ยุทธศาสตร์ CLAMP ประกอบด้วย C หมายถึง Classification Education Strategy คือ การจำแนกระดับการศึกษา L หมายถึง Leadership Strategy คือ ภาวะผู้นำ A หมายถึง Administration Education Strategy คือ ยุทธศาสตร์การบริหารการศึกษา M หมายถึง Management Instruction Strategy คือ การจัดการเรียนการสอน และ P หมายถึง Participate Strategy คือ การมีส่วนร่วม

คำสำคัญ : ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต CLAMP Strategy

Abstract

The purposes of this research were (1) to study the potentiality of education management of local administration in Phuket province (2) to study the strategy of education management of local administration in Phuket province. This research was utilized a qualitative research by studying and searching from documents, samples, theory, concerned researches and an in-depth interview in a seminar of 117 people who were (1) Executive Administrator from local administration (2) Chief, Deputy Chief of local administrator (3) Director of the Education Division of local administration (4) School Director of local administration (5) Eminent persons

The result revealed that

1. The potentiality of local administration in Phuket province was accordant in education management with 5 factors (1) Urban area (2) The growth and stability Economy (3) High potential population who well earned, were well educated and most varied nationalities (4) Modern technology (5) The completed public facilities, logistics, communication system, telecommunications, internet and information technology.

2. The strategy of education management of local administration in Phuket province was CLAMP Mode and consisted of (1) C is Classification Education Strategy (2) L is Leadership Strategy (3) A is Administration Education Strategy (4) M is Management Strategy and (5) P is Participate Strategy.

Keywords : The strategy of education management, local administration Phuket, Clamp Strategy

บทนำ

ระบบการศึกษาไทยปัจจุบันเป็นระบบการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ที่เปิดโอกาสให้บุคคลเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองได้เหมาะสมกับวัย ทั้งช่วงปฐมวัย วัยเด็กและ เยาวชน การศึกษาสำหรับผู้ใหญ่ และสำหรับผู้สูงอายุ ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยอาศัยรูปแบบต่างๆ ทั้งการศึกษาที่จัดตามแนวระบบโรงเรียน และการศึกษาที่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ในวิถีชีวิต

ในคริสต์ศตวรรษที่ 21 ประเทศไทยจะกลายเป็นชุมชนเล็กๆ ของเครือข่ายโลก จะต้องแข่งขันและร่วมมือกับนานาประเทศ บุคคลสำคัญและองค์กรต่างๆ ของประเทศไทยจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีศักยภาพ มีความพร้อมในการแข่งขันกับสังคมโลก ซึ่งวิสัยทัศน์ของบุคคลและองค์กรที่มีต่อการศึกษาเป็นความหวังและอนาคตการศึกษาของชาติ หรือการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศใหม่ ความสามารถที่เข้มแข็ง ดังพระปรีชาญาณที่ยาวไกลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงชี้ให้เห็นว่า การให้การศึกษารับงานใหญ่และกว้างขวางที่ไม่ใช่จะทำสำเร็จได้โดยใครแต่ลำพัง ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของคนส่วนใหญ่มาร่วมมือกันจัดการศึกษาของประเทศจึงจะเป็นผลสำเร็จได้ โดยจะเห็นได้จากพระบรมราโชวาท

ที่พระราชทานแก่คณะกรรมการบริหารมูลนิธิช่วยนักเรียนที่ขาดแคลนในพระบรมราชูปถัมภ์ เมื่อวันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2512 และพระราชดำรัส แก่สมาชิกสภามิตรโลกอนซ์ แห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2513 มีความลำดับ ดังนี้

“...ในประเทศไทยนี้ถ้าดูจากสถิติก็มีพลเมืองเพิ่มขึ้นทุก ๆ วัน จึงสันนิษฐานได้ว่าพลเมืองของประเทศไทยนี้อยู่ในวัยเรียนอยู่เป็นส่วนมาก ทุก ๆ ปี การที่ส่วนรวมคือ ประชาชนทั้งประเทศเล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาเป็นสิ่ง ที่ดีแล้ว จึงต้องช่วยกันจัดการให้เยาวชน ให้ประชาชนที่เกิดขึ้นมาใหม่นี้ได้มีโอกาสได้รับการศึกษาที่ดีเราจะไปอาศัยรัฐบาลหรืออาศัยทางราชการที่จะช่วยให้บ้านเมืองมีความเจริญด้านเดียวไม่ได้ เพราะว่าในสมัยนี้ถือว่าเป็นสมัย ประชาธิปไตย ทุกคนมีส่วนในงานของประเทศชาติ...”

เพื่อตอบสนองของพระบรมราโชวาทดังกล่าว รัฐบาลจึงมีนโยบายขยายโอกาสทางการศึกษา ภาคบังคับเป็น 9 ปี และจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี เพื่อให้การปรับเปลี่ยนการจัดการศึกษาให้เป็นการศึกษาที่ดี มีคุณภาพ ได้มาตรฐานสามารถผลิตคนที่มีคุณภาพ และเป็นการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพของโลกในปัจจุบัน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545 ซึ่งแบ่งการจัดการศึกษาออกเป็น 2 ระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยการศึกษาขั้นพื้นฐานแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา การศึกษาระดับประถมศึกษา และการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และเป็นที่ยอมรับกันว่า การจัดการศึกษาดังกล่าวเป็นรากฐานสำคัญของการจัดการศึกษาของชาติ อันเนื่องจากบุคคลมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ดังนั้น วิธีทางหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพประชากรของประเทศในเบื้องต้น คือ การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

ทั้งภาคบังคับ และการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542 : 8)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในฐานะที่เป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีสิทธิจัด การศึกษา ในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อมและความต้องการภายใน ท้องถิ่นซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ประกอบกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช 2542 ได้กำหนด อำนาจ บทบาทหน้าที่ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในด้านการจัดการศึกษา ดัง มาตรา 16 (9) ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดบริการ สาธารณะด้านการจัดการศึกษาเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง มาตรา 17(6) ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดบริการ สาธารณะด้านการจัดการศึกษาเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง จากกฎหมายดังกล่าว ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ของตนเอง กอปรกับระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนด "แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา" ที่หมายถึง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนด ยุทธศาสตร์ และแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแสดงถึง วิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต โดยสอดคล้องกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์ การพัฒนาจังหวัด อำเภอ และแผนชุมชน นอกจากนี้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังจะต้องมีหน้าที่จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษา และแผนพัฒนา การศึกษาสามปี เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นสำหรับสถานศึกษาในสังกัดตลอดจน ให้มีแนวทางในการจัดการศึกษา ในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นเป็นแผนที่แสดงถึงทิศทางการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของประชาชน และเป็นไปในทิศทาง

เดียวกันกับแผนพัฒนาการศึกษาของชาติ จะเห็นว่า มีเจตนารมณ์ที่จะให้ท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนเรื่องคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส ให้มีโอกาสดำรงชีวิตในสังคมที่ดี และสร้างความเท่าเทียมในการรับบริการด้านการศึกษา

การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต ช่วงเวลาที่ผ่านมามาตั้งแต่ประเทศไทยได้มีพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ณ วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2496 หลังจากที่มีการใช้พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวจังหวัดภูเก็ต ได้เกิดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นเป็นแห่งแรก คือ เทศบาลเมืองภูเก็ตและได้จัดตั้งตามภาระหน้าที่ซึ่งต้องรับผิดชอบดูแลการจัดการศึกษาด้วย ซึ่งในช่วงที่ผ่านมาเทศบาลเมืองภูเก็ตได้พัฒนาและเจริญเติบโตขึ้นตามลำดับ ได้ขยายยกฐานะเป็นเทศบาลนครภูเก็ตสำหรับการจัดการศึกษาของเทศบาลนครภูเก็ต ได้มีการดำเนินการพัฒนามาโดยตลอดจนเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองในท้องถิ่น ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าแนวทางในการพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต เทศบาลนครภูเก็ต ได้สร้างแบบอย่างที่ดีไว้ โดยจากการพัฒนาการศึกษาของเทศบาลนครภูเก็ตอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้เกิดผลงานการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก เช่น นักเรียนและโรงเรียน ได้รับการคัดเลือกให้ได้รับรางวัลพระราชทาน และเด็กนักเรียนที่เป็นผลผลิตจากเทศบาลนครภูเก็ตเป็นที่ยอมรับของสังคมจังหวัดภูเก็ตและระดับประเทศ

ในปี พ.ศ. 2537 รัฐบาลไทยได้ตราพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2537 ตามพระราชบัญญัติดังกล่าวทำให้เกิดรูปแบบการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นอีกรูปแบบหนึ่ง คือ องค์การบริหารส่วนตำบล และในปี พ.ศ. 2540 รัฐบาลได้ตราพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดขึ้น ประกาศใช้เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2540 ทำให้เกิดรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นอีกรูปแบบหนึ่ง เรียกว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกิดขึ้น มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบในการจัดการศึกษาด้วย ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต มีทั้งหมด 19 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย เทศบาลนครภูเก็ต เทศบาลตำบลระฆัง เทศบาล

เมืองป่าตอง เทศบาลเมืองกะทู้ เทศบาลตำบลกะรน เทศบาลตำบลวิชิต เทศบาลตำบลเชิงทะเล เทศบาลตำบลเทพกระษัตรี เทศบาลตำบลราไวย์ เทศบาลตำบลศรีสุนทร เทศบาลตำบลฉลอง เทศบาลตำบลไม้ขาว เทศบาลตำบลป่าคลอก องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต องค์การบริหารส่วนตำบลเชิงทะเล องค์การบริหารส่วนตำบลสาคู องค์การบริหารส่วนตำบลเทพกระษัตรี องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะแก้ว และองค์การบริหารส่วนตำบลกมลา ซึ่งทั้ง 19 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต่างก็จัดทำแผนการจัดการศึกษาแตกต่างกันไปตามนโยบายของผู้บริหารและตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นเป็นหลัก มีทิศทางการจัดการศึกษาที่ไม่ชัดเจน ทำให้เกิดประเด็นปัญหาขึ้น เป็นจำนวนมาก

ผู้วิจัยเห็นว่าจังหวัดภูเก็ต เป็นจังหวัดที่มีลักษณะพิเศษ เป็นจังหวัดที่มีชื่อเสียงทางด้านการท่องเที่ยว การศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญยิ่ง ที่มีผลต่อการพัฒนาจังหวัดภูเก็ตให้มีความเจริญในทุกๆ ด้าน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาศักยภาพของจังหวัดภูเก็ตที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต และยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ตไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จจะทำให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้ใหม่เป็นต้นแบบให้หน่วยงานต่างๆ ที่รับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต จักได้นำไปใช้เป็นฐานข้อมูล เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล และใช้เป็นแนวทางเผยแพร่สู่องค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาศักยภาพของจังหวัดภูเก็ตที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต
2. เพื่อจัดทำยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาองค์ความรู้ ความเข้าใจในบริบทของจังหวัดภูเก็ต การศึกษา แนวคิดทฤษฎี ข้อระเบียบ ข้อกฎหมาย เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม การสัมภาษณ์เชิงลึก การจัดสัมมนาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ได้มาซึ่งศักยภาพของจังหวัดภูเก็ตที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต และยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเพื่อที่จะทำให้ทราบถึงศักยภาพของจังหวัดภูเก็ตที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้ได้มาซึ่งยุทธศาสตร์ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของจังหวัดภูเก็ต นำไปพัฒนาการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ตให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลยิ่งขึ้น

ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ ที่ทำการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ จังหวัดภูเก็ต โดยครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด 3 อำเภอ รวมทั้งสิ้น 19 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การศึกษา ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยจำแนกเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มผู้บริหารการศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา ผู้อำนวยการกองการศึกษา และหัวหน้ากองการศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต
2. กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา (ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา) สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดภูเก็ต

3. กลุ่มที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (นายก รองนายก) ปลัด รองปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดภูเก็ต และผู้ทรงคุณวุฒิ

ขอบเขตระยะเวลา

ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทำการศึกษาในช่วงระยะเวลา ระหว่าง ปี พ.ศ.2556-2558

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดภูเก็ต เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยมีขั้นตอนและกระบวนการ ดังรายละเอียดตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งเป้าหมายออกเป็น 2 กลุ่มตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ส่วนที่ 1 กลุ่มเป้าหมายกลุ่มที่ 1 มีเป้าหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลในการวิเคราะห์ศักยภาพของจังหวัดภูเก็ต ที่เกี่ยวข้องการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต ประกอบด้วย

1. กลุ่มผู้บริหารการศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษา ผู้อำนวยการกองการศึกษา และหัวหน้ากองการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต

2. กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา (ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา) สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดภูเก็ต

3. กลุ่มที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (นายก รองนายก ปลัด รองปลัด องค์ประกอบส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต และผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 3 กลุ่มรวมจำนวนทั้งสิ้น 25 คน

ส่วนที่ 2 กลุ่มเป้าหมายกลุ่มที่ 2 มีเป้าหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต ประกอบด้วย

1. กลุ่มผู้บริหารการศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา ผู้อำนวยการกองการศึกษา และหัวหน้ากองการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต

2. กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา (ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา) สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดภูเก็ต

3. กลุ่มที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (นายก รองนายก ปลัด รองปลัด องค์ประกอบส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต และผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 กลุ่มรวมจำนวนทั้งสิ้น 117 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 ส่วนตามลักษณะของการวิจัย ซึ่งสามารถอธิบายได้ ดังนี้

ส่วนที่ 1 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In – Depth Interviews) ที่มีโครงสร้างจากผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคหรือภัยคุกคามของการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต และบริบทของจังหวัดภูเก็ต รวมทั้งการค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์และแนวทางการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต และนอกจากการศึกษาค้นคว้าเอกสารแล้ว ยังได้สัมภาษณ์พูดคุยกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัด

การศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต และหน่วยงานด้านการศึกษาจังหวัดภูเก็ต

โดยให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรีภายใต้บรรยากาศการสนทนาแลกเปลี่ยนแบบเป็นกันเองด้วยคำถามหลักที่ครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์การวิจัยในประเด็นดังต่อไปนี้

1. ศักยภาพของจังหวัดภูเก็ตที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต

2. ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต

ส่วนที่ 2 การจัดสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยได้นำร่างยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต เข้าสู่กระบวนการ สังเคราะห์ วิเคราะห์ โดยผ่านผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาจังหวัดภูเก็ต จำนวน 117 ท่าน เพื่อให้ได้มาซึ่งยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต

การตรวจสอบโดยอาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้วิจัยได้นำร่างยุทธศาสตร์ที่ร่างไว้ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ พร้อมทั้งอธิบาย ความเป็นมา และขอให้แสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การสัมภาษณ์ได้ดำเนินการดังนี้

1.1 ผู้วิจัยทำการนัดหมายกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และทำการสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นรายบุคคล

1.2 ผู้วิจัย กำหนดวัน เวลา และสถานที่ พร้อมทั้งเตรียมประเด็นการสัมภาษณ์ตามแนวทางการสัมภาษณ์ที่กำหนดไว้เพื่อเจาะลึกในทัศนคติและมุมมองที่ต้องการวิจัยทั้งที่เป็นข้อเท็จจริง ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในลักษณะต่าง ๆ โดย

ใช้เครื่องบันทึกเสียง (ในกรณีที่ได้รับอนุญาตให้ใช้เครื่องบันทึกเสียง) ร่วมกับการจดบันทึกที่ผู้วิจัยเตรียมขึ้น ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองเพื่อให้ทราบถึงศักยภาพของจังหวัดภูเก็ตที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดภูเก็ต ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต ได้นำผลการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์จัดทำเป็นร่างยุทธศาสตร์ และนำร่างยุทธศาสตร์ที่ได้ไปจัดสัมมนา

2. จัดสัมมนาเพื่อวิพากษ์ร่างยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต

การตรวจสอบข้อมูล

การตรวจสอบข้อมูลภายหลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบข้อมูลด้วยการใช้คำถามเดียวกันกับหลาย ๆ คน เพื่อเปรียบเทียบคำตอบกับข้อมูลที่ได้ พร้อมทั้งตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลที่ได้ให้มีประสิทธิภาพ อันเป็นการตรวจสอบแบบสามเส้า (data triangulation) ดังนี้

1. ด้านข้อมูล เมื่อผู้วิจัยได้ข้อมูลแล้ว นำข้อมูลดังกล่าวมาเปรียบเทียบ แหล่งเวลา แหล่งสถานที่ และแหล่งบุคคลโดยพิจารณาข้อมูลที่ได้นำมาเปรียบเทียบกับข้อมูลเดิม แหล่งข้อมูลจะมีความหลากหลาย เช่น ตั้งคำถามเดียวกับคนหลาย ๆ คน หรือพิจารณาเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้มาจากบุคคลกับที่ได้มาจากการสำรวจเอกสาร หรือข้อมูลที่ได้จากการสังเกตมาเทียบกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในประเด็นเดียวกัน ประกอบกับในการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์ตัวแทนจากบุคคลหน่วยงานอื่นจำนวนหนึ่ง ทำให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่เป็นลักษณะมุมมองจากหน่วยงานอื่นมาผสมผสานกับข้อมูลที่ได้จากมุมมองของบุคคลในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. ด้านผู้สอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลตรวจสอบบทวิเคราะห์ข้อมูลและบทสรุปในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และการจัดสัมภาษณ์ ซึ่งมีลักษณะเป็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลในลักษณะข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการรายงานเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ตามที่กำหนดไว้เพื่อให้ได้ซึ่งวัตถุประสงค์ของงานวิจัย โดยผลสุดท้ายผู้วิจัยนำเสนอ ศักยภาพของจังหวัดภูเก็ตที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต

ผลการศึกษา

ศักยภาพของจังหวัดภูเก็ตที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต

ศักยภาพของจังหวัดภูเก็ตที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต หมายถึง ความพร้อม ความสมบูรณ์ของทรัพยากร กระบวนการ รวมถึงความสามารถของบุคคลในการจัดการศึกษา จากการศึกษาพบว่า ศักยภาพของจังหวัดภูเก็ตที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต ประกอบด้วย 5 ประการด้วยกัน คือ

1. ความเป็นชุมชนเมือง (Urban area) ภูเก็ตมีความเป็นมาที่ยาวนาน จากบันทึกของนักเดินเรือ คอลอดิวส ปโตเลมี เมื่อ พ.ศ. 700 เรียกผืนดินบริเวณนี้ว่า “แหลมตะโกลา” ซึ่งเป็นเส้นทางเดินเรือของนักเดินเรือในอดีตจวบจนระหว่าง พ.ศ. 2054-2397 ปรากฏหลักฐานในแผนที่เดินเรือของชาวยุโรปมาเอเชียตะวันออกเฉียงเรียกผืนดินนี้ว่า “จิงซีลอน” ก่อนจะมาเป็น “ถลาง” ในยุคที่มีการค้นพบแร่ดีบุก ทำให้มีผู้คนอพยพเข้ามาตั้งรกรากเป็นชุมชนเพื่อทำเหมืองแร่ดีบุกความเจริญและชุมชนเมืองจึงย้ายไปตามแหล่ง ที่พบสายแร่มีการทำสนธิสัญญากับต่างชาติ ส่งผลให้ธุรกิจการค้าดีบุกขยายตัวอย่างกว้างขวางคนจีนพากันหลั่งไหลเข้ามาทำเหมืองจนกลายเป็นชนกลุ่มใหญ่จนถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้รวบหัวเมืองชายทะเลตะวันตกตั้งเป็นมณฑลภูเก็ต และเมื่อปี พ.ศ. 2476 ได้ยกเลิกมณฑล

เทศาภิบาล เปลี่ยนมาเป็นจังหวัดภูเก็ตจนถึงปัจจุบัน ต่อมาประมาณปี พ.ศ. 2510 ธุรกิจเหมืองแร่เริ่มถดถอยลง ก็มีการนำแนวคิดการทำธุรกิจท่องเที่ยวเข้ามาทดแทนจากความเจริญทางด้านกาท่องเที่ยว ได้ชักนำให้ประชากรจากทั่วสารทิศ ทั้งชาวไทยและต่างประเทศเข้ามาตั้งถิ่นฐาน ประกอบอาชีพในจังหวัดภูเก็ต ก่อเกิดเป็นชุมชนเมืองขนาดใหญ่ขยายเต็มทั้งพื้นที่ มีจำนวนครัวเรือนถึง 186,848 ครัวเรือน มีความหนาแน่นถึง 617 คนต่อตารางกิโลเมตร (ที่ทำการปกครองจังหวัดภูเก็ต : 2554) มีสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาภูเก็ตเป็นจำนวน 56 โรงเรียนทั้งสิ้น 30,172 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภูเก็ต : 2553)

2. มีฐานเศรษฐกิจที่เข้มแข็งมั่นคง(Economic base)นับแต่อดีตถึงปัจจุบัน จากปี พ.ศ. 2315 กับต้นพรานซิส ไลท์ พ่อค้าในสังกัดบริษัทอินเดียตะวันออก ได้นำเรือกำปั่นมาทำการค้าที่เมืองถลางและได้แต่งงานกับสาวชาวเมืองถลางเชื้อสายโปรตุเกส และตั้งรกรากอยู่ที่บ้านท่าเรือ ต่อมากับต้นพรานซิส ไลท์ ได้ขอพระบรมราชานุญาตจากสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีผูกขาดการค้าแร่ดีบุก ซึ่งได้รับพระบรมราชานุญาตเนื่องจากพระเจ้ากรุงธนบุรีมีพระราชดำริที่จะฟื้นฟูฐานะเมืองไทยหลังสงครามซึ่งประสบปัญหาข้าวยากหามาแพง การค้าแร่ดีบุกจึงเป็นหนทางช่วยเหลือประเทศทางหนึ่ง ต่อมาคุณเทียนบุตรคุณหญิงจัน (ท้าวเทพกระษัตรี) ได้พบแหล่งแร่ดีบุกขนาดใหญ่ที่บ้านตะป่า (บ้านสะป่า) กิจการเหมืองแร่ดีบุกจึงเป็นกิจการที่สร้างเศรษฐกิจที่มั่นคงให้แก่จังหวัดภูเก็ตมาอย่างยาวนาน จากอดีตที่รายได้ของจังหวัดมาจากอุตสาหกรรมการทำเหมืองแร่ดีบุก จวบจนปัจจุบันรายได้หลักของจังหวัดเปลี่ยนมาเป็นรายได้จากอุตสาหกรรมกาท่องเที่ยวและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตก็ยังคงเป็นจังหวัดที่ทำรายได้เข้าสู่ประเทศเป็นอันดับต้นๆ มาโดยตลอด โดยสามารถสร้างรายได้ให้แก่ประเทศเป็นอันดับ 1 ในภาคใต้และอันดับ 10 ของประเทศ จังหวัดภูเก็ตจึงเป็นจังหวัดที่มีฐานะทางเศรษฐกิจที่มั่นคงมากที่สุดจังหวัดหนึ่ง

3. ศักยภาพของประชากรมีสูง (Population potential) ภูเก็ตมีบุคคลที่สำคัญในการสร้างความเจริญมาตั้งแต่อดีต เท่าที่ปรากฏในประวัติศาสตร์ อาทิ

ท้าวเทพกระษัตรี-ท้าวศรีสุนทร (คุณหญิงจัน-คุณหญิงมุก) ที่มีบทบาทสำคัญในการนำชาวบ้านต่อสู้กองทัพพม่าในศึกเก้าทัพ จนรักษาเมืองถลางไว้ได้ หลวงพ่อแช่มหรือพระครูวิสุทธิวงษาจารย์ญาณมุนี วัดฉลอง (วัดไชยธาราราม) ที่เป็นศูนย์รวมขวัญกำลังใจให้แก่ชาวบ้านต่อสู้กับกลุ่มอั้งยี่ชาวจีนที่ก่อความวุ่นวายในจังหวัดภูเก็ต พระยารัษฎานุประดิษฐ์มหิศรภักดี (คอซิมบี๊ ณ ระนอง) สมุหเทศาภิบาลมณฑลภูเก็ต ผู้กำหนดแนวทางและรูปแบบการพัฒนาเมืองภูเก็ตในด้านต่างๆ จนเป็นรากฐานในการพัฒนา มาจนถึงปัจจุบัน นายอ้วน สุระกุล ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต ผู้วางแนวทางการเปลี่ยนแปลงภูเก็ตจากอุตสาหกรรมเหมืองแร่มาเป็นอุตสาหกรรมท่องเที่ยว คุณพูนเพิ่ม สุวรรณาคาร ผู้ริเริ่มกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต คุณคณิต ยงสกุล ผู้ริเริ่มกิจการท่าเรือเพื่อการท่องเที่ยวหรือมารีนา นอกจากนี้บุคคลสำคัญเหล่านี้แล้ว จังหวัดภูเก็ตยังมีปราชญ์ชาวบ้าน และภูมิปัญญาท้องถิ่นอีกมากมาย ซึ่งล้วนแต่มีบทบาทสำคัญในการผลักดันให้จังหวัดภูเก็ตเจริญรุดหน้ามาจนถึงปัจจุบันโดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านการศึกษาของจังหวัด

4. มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย (Technology) ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 แนวทางการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่สำคัญ คือ ประยุกต์ใช้ พัฒนาต่อยอดเทคโนโลยี และสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตสินค้าและบริการ โดยร่วมมือกับภาคเอกชนและเกษตรกร ผู้ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีในการกำหนดแนวทางดำเนินการเฉพาะสาขาที่ประเทศไทยมีศักยภาพ และเร่งพัฒนาสังคมไทยให้มีพื้นฐานความรู้ ความคิดทางวิทยาศาสตร์ พัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในสาขาที่เป็นความต้องการ ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพอย่างพอเพียง รวมทั้งยกระดับการใช้และพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อทำให้เกิดความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี อันจะเป็นการสร้างบรรยากาศการลงทุนในกิจการที่ใช้เทคโนโลยีสูงในระยะต่อไป ในการนี้ จำเป็นต้องปรับปรุงการบริหารงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้เป็นไปในเชิงรุก ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่มีอยู่แล้ว เพื่อลดสัดส่วนการพึ่งพาเทคโนโลยีจากต่างประเทศ และสร้างกลไกการกระจายความรู้และบริการด้านวิทยาศาสตร์และ

เทคโนโลยีผู้คนในชนบท เพื่อลดช่องว่างทางสังคมและเพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจให้แก่ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ และจากการที่จังหวัดภูเก็ตเป็นเมืองท่องเที่ยวระดับโลกผลักดันให้จังหวัดภูเก็ตพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทั้งระบบสื่อสารและอินเทอร์เน็ต เช่น มีเครือข่ายการสื่อสารระบบไฟเบอร์ออปติก 3 วงจรเชื่อมต่อกัน มีอินเทอร์เน็ต บรอดแบนด์ความเร็วสูงแบบมีสายและไร้สาย มีระบบกริดข้อมูลด้านพลังงานไฟฟ้า SCADA เป็นต้น

5. มีโครงสร้างพื้นฐานที่สมบูรณ์ (Infrastructure) จากการที่ภูเก็ตเป็นเมืองท่องเที่ยวสำคัญสามารถทำรายได้เข้าประเทศปีละเกือบหนึ่งแสนล้านบาท โดยเฉพาะกลุ่มประชุมสัมมนาหรือ MICE งบประมาณและขยายท่าอากาศยานภูเก็ตจำนวนประมาณ 5.7 ล้านบาท เพื่อขยายท่าอากาศยานภูเก็ตให้สามารถรองรับผู้โดยสารจาก 6.5 ล้านคน เป็น 12 ล้านคนนอกจากนี้รัฐบาลยังได้จัดงบประมาณ 600 ล้านบาท ในการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำคลองกระทะ อีกทั้งยังได้สนับสนุนงบประมาณอีก 400 ล้านบาท ในการก่อสร้างทางยกระดับหรืออุโมงค์ที่บริเวณสี่แยกไทนานและสี่แยกโลดัส เพื่อแก้ปัญหาการจราจรติดขัดอย่างหนัก ทั้งนี้สืบเนื่องจากการขยายตัวของเมืองอย่างรวดเร็วทำให้โครงสร้างพื้นฐานของจังหวัดภูเก็ตต้องขยายตัวตามไปด้วย ทั้งด้านการคมนาคมทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ระบบประปา ระบบไฟฟ้า และระบบโทรศัพท์ เป็นต้น ดังนั้นทุกฝ่ายจะต้องร่วมกันเตรียมความพร้อม โดยเฉพาะการศึกษาที่จะต้องมีหลักสูตรให้เหมาะสม เพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรให้สามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้

ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต

ยุทธศาสตร์ในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต หมายถึง กลวิธี ยุทธวิธี และเงื่อนไขในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต ที่นำไปสู่ความสำเร็จ จากการศึกษา พบว่า ยุทธศาสตร์ในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต ที่เหมาะสมคือ ยุทธศาสตร์ CLAMP โดยผ่านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และเก็บข้อมูลเชิงลึก และการวิเคราะห์

ศักยภาพในด้านต่างๆ ของจังหวัดภูเก็ต ซึ่งผลจากการศึกษา ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ที่สำคัญ 5 ยุทธศาสตร์ด้วยกัน ดังนี้

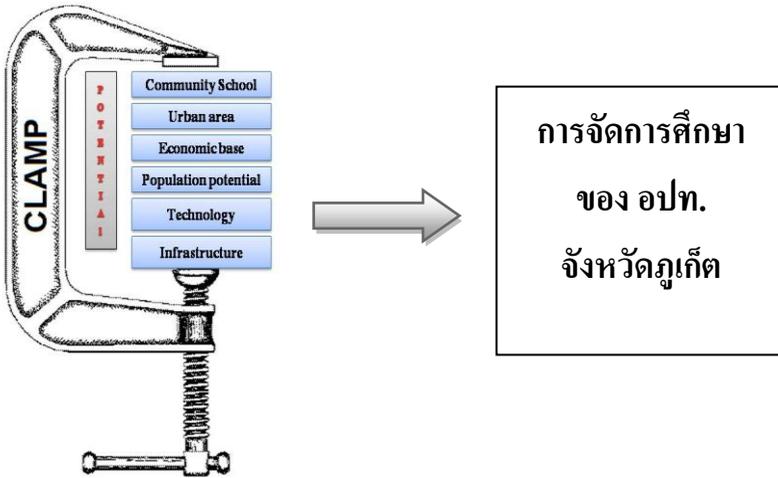
1. ยุทธศาสตร์ C (Classification Education Strategy) การจำแนกระดับการศึกษาเนื่องจากการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 41 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับได้ตามความพร้อมความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น จึงจำเป็นที่จะต้องมีการจำแนกระดับการศึกษาให้ชัดเจนและแยกการจัดการออกจากกันอย่างเด็ดขาด ทั้งการจัดการศูนย์เด็กเล็ก การจัดการโรงเรียนอนุบาล การจัดการศึกษาภาคบังคับ (ป.1-ม.3) และการจัดการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา

2. ยุทธศาสตร์ L (Leadership Strategy) ภาวะผู้นำการจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จได้นั้น ผู้บริหารการศึกษาทุกระดับจะต้องมีภาวะผู้นำ โดยเฉพาะการจัดการศึกษาที่อาศัยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องมีการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3. ยุทธศาสตร์ A (Administration Education Strategy) การบริหารการศึกษาซึ่งประกอบด้วย การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป

4. ยุทธศาสตร์ M (Management Investction Strategy) การจัดการเรียนการสอนความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต เกิดจากการจัดการใน 5 ด้านด้วยกัน คือ ด้านหลักสูตร ด้านเทคโนโลยี ด้านครุภัณฑ์และอาคารสถานที่ด้านการติดตามช่วยเหลือนักเรียน และด้านการป้องกันอบายมุขและยาเสพติดในสถานศึกษา

5. ยุทธศาสตร์ P (Participate Strategy)การมีส่วนร่วม โดยใช้ยุทธวิธีในการระดมสรรพกำลังในการจัดการศึกษาทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน เครือข่ายความร่วมมือต่างๆ เช่น เครือข่ายผู้ประกอบการ เครือข่ายสถานศึกษา เป็นต้น

ภาพ 1 ยุทธศาสตร์ CLAMP และศักยภาพต่อการจัดการศึกษาโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต

จากภาพ แสดงให้เห็นถึงการบูรณาการส่วนประกอบทั้ง 2 ส่วนของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต ซึ่งประกอบด้วยส่วนศักยภาพ (potential) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ตต่อการจัดการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 แสดงถึงศักยภาพด้านการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วยศักยภาพ 5 ประการด้วยกัน จากนั้นวิเคราะห์ศักยภาพดังกล่าวเพื่อนำไปสู่การกำหนดยุทธศาสตร์ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2 ในลักษณะยุทธศาสตร์ “CLAMP Strategy” โดยใช้แนวคิดการบริหารจัดการแบบบูรณาการ เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและเอกชน โดยการจัดตั้งเป็นเครือข่ายร่วมกันคิด ร่วมกันวางแผน ร่วมกันทำ ร่วมกันรับผิดชอบ และร่วมกันภาคภูมิใจในความสำเร็จ รวมทั้งการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างมี

ประสิทธิภาพ โดยยึดความต้องการของชุมชนและบริบทของสังคมเป็นเป้าหมายสูงสุด เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาวิจัยยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต ตามวัตถุประสงค์ 2 ข้อ คือ 1) เพื่อศึกษาศักยภาพของจังหวัดภูเก็ตที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต 2) จัดทำยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต สามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

ศักยภาพของจังหวัดภูเก็ตที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต

จากการศึกษาศักยภาพของจังหวัดภูเก็ตที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต พบว่า จังหวัดภูเก็ตมีศักยภาพที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต ประกอบด้วย 5 ประการ คือ 1) ความเป็นชุมชนเมือง 2) มีฐานเศรษฐกิจที่เข้มแข็งมั่นคง 3) ศักยภาพของประชากรมีสูง 4) มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยและ 5) มีโครงสร้างพื้นฐานที่สมบูรณ์ ที่เป็นเช่นนี้เป็นเพราะจังหวัดภูเก็ตมีภูมิประเทศเป็นเกาะมีอาณาเขตแน่นอนและมีพื้นที่ไม่ใหญ่โตมากนัก ประกอบกับเมื่อการท่องเที่ยวพัฒนามากขึ้น เป็นแรงจูงใจให้ผู้คนจากทั่วสารทิศเดินทางเข้ามาอาศัยพักพิงประกอบอาชีพในจังหวัดภูเก็ต ส่งผลให้ประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เมื่อประชากรเข้ามาอยู่อาศัยมากขึ้น ความต้องการที่อยู่อาศัยสิ่งก่อสร้าง ตลอดจนสาธารณูปโภคต่างๆ ก็เพิ่มขึ้น เป็นแรงผลักดันให้ทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือเอกชนให้ความสำคัญกับการขยายบริการทั้งการคมนาคม การประปา ไฟฟ้า โทรศัพท์และโทรคมนาคมต่างๆ ในขณะเดียวกันก็ก่อให้เกิดทั้งผลเสียและผลดีไปพร้อมกันด้วย ในด้านผลเสียนั้น เช่น มีปัญหาสังคมเพิ่มมากขึ้น ทั้งปัญหาแรงงานผิดกฎหมาย ยาเสพติด การค้ามนุษย์ ความแออัดของประชากร การขาดแคลนสาธารณูปโภค ปัญหาสิ่งแวดล้อม เป็นต้น แต่ในด้านดี เนื่องจากมีผู้คนหลากหลาย

ทั้งคนไทยและต่างชาติ ทำให้มีคนหลายระดับความรู้ หลายอาชีพ หลายฐานะซึ่งส่วนใหญ่เป็นประชากรที่มีคุณค่าในสังคม นอกจากนั้นบุคคลเหล่านี้ยังมีส่วนสำคัญในการผลักดันสังคมจังหวัดภูเก็ตให้พัฒนาเจริญรุดหน้าไปอย่างรวดเร็วสามารถสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศเป็นจำนวนมาก เป็นการเพิ่มศักยภาพทางกายภาพให้กับจังหวัดภูเก็ต ทั้งด้านการศึกษา สาธารณสุข การท่องเที่ยว ภาคการผลิตที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว การค้าการลงทุนต่างๆ รวมทั้งการขนส่งและการมีส่วนร่วมของสังคมก็จะขยายขอบข่ายกว้างขวางขึ้น นับเป็นโอกาสขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการใช้จุดแข็งต่างๆ เหล่านี้ในการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดพะเยา ปี พ.ศ. 2553-2556 ที่ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัด พบว่า ศักยภาพทางกายภาพเป็นสิ่งสำคัญและมีส่วนช่วยให้จังหวัดพะเยาสามารถพัฒนาขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดไปได้ เพราะมีพื้นที่กว๊านพะเยาเป็นแหล่งน้ำที่อุดมสมบูรณ์ มีพื้นที่ประมาณ 20.53 กิโลเมตร ซึ่งสามารถกักเก็บน้ำได้ 33.84 ล้านลูกบาศก์เมตร รวมถึง แหล่งต้นน้ำต่าง ๆ เช่น หนองเล็งทราย แม่น้ำอิง แม่น้ำยม ครอบคลุมในพื้นที่จังหวัด

จึงสรุปได้ว่าศักยภาพของจังหวัดภูเก็ตทั้งด้านความเป็นชุมชนเมือง การมีฐานเศรษฐกิจที่เข้มแข็งมั่นคง ประชากรมีศักยภาพสูง มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย และมีโครงสร้างพื้นฐานที่สมบูรณ์ มีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ตเป็นอย่างมาก

ยุทธศาสตร์ในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต

ผลจากการศึกษา พบว่า ยุทธศาสตร์ในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ 5 ยุทธศาสตร์ คือ Classification Education Strategy (การจำแนกระดับการศึกษา) แทนด้วยตัว C, Leadership Strategy (ภาวะผู้นำ) แทนด้วยตัว L, Administration Education Strategy (การบริหารการศึกษา) แทนด้วยตัว A, Management Instruction Strategy (การจัดการเรียนการสอน) แทนด้วยตัว M และ Participate Strategy (การระดมสรรพกำลังเพื่อการมีส่วนร่วม) แทนด้วยตัว

P ซึ่งสามารถนำมาประกอบเป็นคำเพื่อให้ง่ายในการจดจำได้ว่า “CLAMP” หรือเรียก ยุทธศาสตร์นี้ว่า “CLAMP Strategy” ที่เป็นเช่นนี้เป็นเพราะรัฐบาลไทยได้ตราพระราชบัญญัติ เทศบาล 2496 ประกาศใช้เมื่อ 18 กุมภาพันธ์ 2496 พระราชบัญญัติสภาตำบลและ องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2537 ทำให้เกิดรูปแบบการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้น และในปี พ.ศ. 2540 ได้ตรา พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดขึ้น ประกาศใช้เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2540 ทำให้เกิดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นอีกรูปแบบหนึ่ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เกิดขึ้น มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบในการจัดการศึกษาด้วย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงเป็นองค์กรที่มีความสำคัญในการจัดการศึกษามาตั้งแต่อดีต และยังมีบทบาทมาก ยิ่งขึ้นในปัจจุบันและอนาคต อันเนื่องมาจากนโยบายการกระจายอำนาจการจัดการ การศึกษาสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งกำหนดไว้ในกฎหมายสำคัญหลายฉบับ บัญญัติให้ส่งเสริมสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัด และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิที่จะจัด การศึกษาอบรมและฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการของท้องถิ่นนั้น และเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐ พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 41 บัญญัติ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับ ตามความพร้อมความเหมาะสมและความต้องการของท้องถิ่น

สอดคล้องกับมาโนช จันทรแจ่ม, (ม.ป.ป.) ที่กล่าวว่า การบริหารจัดการโดยใช้ โรงเรียนเป็นฐาน (School-Base Management: SBM) เป็นแนวคิดทางการบริหารและ จัดการศึกษา ที่มุ่งให้สถานศึกษามีอิสระในการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ภายใต้กฎหมายที่กำหนด การบริหารตาม แนวคิดนี้สถานศึกษามีอำนาจในการตัดสินใจที่จะพัฒนานโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และมีการวางแผนพัฒนางาน โดยให้บุคคลที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และสมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วม ในการบริหารและการจัดการศึกษา รวมทั้งตรวจสอบงาน ในการดำเนินงานที่มุ่งเน้น

ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ ตามแนวคิดหลักการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม การคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้ประชาชน การบริหารตนเอง และการตรวจสอบและถ่วงดุล ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. **การกระจายอำนาจ** เป็นการกระจายอำนาจและการจัดการศึกษาให้สถานศึกษาตัดสินใจด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร และด้านบริหารทั่วไป

2. **การมีส่วนร่วม** เป็นการดำเนินงานที่สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารและจัดการศึกษา

3. **การคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้ประชาชน** เป็นการคืนอำนาจการจัดการศึกษาสู่ท้องถิ่น เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีบทบาทในการจัดการศึกษามากขึ้น

4. **การบริหารตนเอง** เป็นการมอบอำนาจให้โรงเรียนมีระบบการบริหารด้วยตนเอง มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการดำเนินงาน ซึ่งสามารถทำได้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ขึ้นอยู่กับความพร้อม และสถานการณ์ของโรงเรียน โดยหน่วยงานส่วนกลางทำหน้าที่เพียงกำหนดนโยบาย

5. **การตรวจสอบและถ่วงดุล** หลักการนี้ส่วนกลางมีหน้าที่กำหนดนโยบายและควบคุมมาตรฐาน มีองค์กรอิสระทำหน้าที่ตรวจสอบคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษา เพื่อให้มีคุณภาพและมาตรฐานตามที่กำหนด และเป็นไปตามนโยบายของชาติ

สรุปได้ว่ายุทธศาสตร์ในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ตประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ 5 ยุทธศาสตร์คือ C : Classification Education Strategy (การจำแนกระดับการศึกษา) L : Leadership Strategy (ภาวะผู้นำ) A : Administration Education Strategy (การบริหารการศึกษา) M : Management Instruction Strategy (การจัดการเรียนการสอน) และ P : Participate Strategy (การระดมสรรพกำลังเพื่อการมีส่วนร่วม) หรือเรียกยุทธศาสตร์นี้ว่า “CLAMP Strategy”

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้ศักยภาพจังหวัดภูเก็ตที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ตและยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต ด้วยเหตุนี้ ข้อเสนอจากผลการวิจัยฉบับนี้จึงมุ่งให้ข้อเสนอแนะต่อผู้มีอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้บริหารการศึกษา และผู้ที่มีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต และบุคคลทั่วไปสามารถนำผลการวิจัยประกอบการพิจารณาปรับใช้ในการจัดการศึกษา ซึ่งอาจเป็นการใช้โดยตรงหรือประยุกต์ใช้ประกอบ ในการกำหนดนโยบายหรือกำหนดยุทธศาสตร์ในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต ให้เกิดประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล ดังนี้

1. ผู้บริหารจะต้องศึกษา พัฒนา และปรับปรุง คือต้องส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข่าวสารของการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ผู้ประกอบการ ชุมชน องค์กรภายในและภายนอก รับทราบ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อจะได้รับทราบผลการดำเนินงาน และความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน ของการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุน และช่วยเหลือด้านการศึกษา ของสถานศึกษาในชุมชนท้องถิ่นให้มีคุณภาพ ส่วนในด้านการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งจัดระบบการประเมินแผนยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา โดยสร้างเครื่องมือในการรับรองการประเมินให้เป็นระบบชัดเจนและมีมาตรฐาน

2. ผลการปฏิบัติงานวิชาการ ผู้บริหารควรมีการพัฒนาปรับปรุงในด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ผู้แทนของชุมชนต้องเข้ามามีบทบาท และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ผู้บริหารควรนำข้อมูลสารสนเทศ ทั้งในจุดเด่นและจุดด้อยไปศึกษาทำการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยเฉพาะการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนโดยการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

และการส่งเสริมบุคคลากรทางการศึกษาให้ทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ควรส่งเสริมการพัฒนาผู้บริหารการศึกษาในสังกัด ให้มีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษา เช่น จัดสัมมนา แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างหน่วยงานต่างๆ และให้ผู้บริหารสถานศึกษา ได้เข้ารับการฝึกอบรมการเป็นผู้บริหารที่มีเทคนิคในการบริหารเชิงกลยุทธ์ในรูปแบบต่าง ๆ มากขึ้น

4. ด้านการบริหารด้านวิชาการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรให้การสนับสนุนและพัฒนาด้านการบริหารงานวิชาการแก่สถานศึกษา โดยเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และวางแผนด้านวิชาการ จัดสรรครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สถานศึกษา จัดสื่อและเทคโนโลยี ให้สถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและทันสมัย

5. ควรดำเนินการอย่างเร่งด่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ตคือ การแก้ไขสิ่งที่เป็นจุดอ่อนต่าง ๆ ตามที่ได้รับจากการจัดทำ SWOT โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต ด้วยกรมอบหมายให้ผู้เกี่ยวข้องไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อนดังกล่าวในแต่ละด้าน

6. เพื่อประโยชน์ในการนำยุทธศาสตร์ดังกล่าวไปใช้ ควรมอบให้กองวิชาการและแผนงาน นำแผนยุทธศาสตร์ที่ทำการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะจากการสัมมนา กลุ่มย่อยแล้ว นำเสนอต่อคณะกรรมการแผนพัฒนา อบท.เพื่อกำหนดตัวบ่งชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนให้ครบทุกภารกิจก่อนการวางแผนปฏิบัติการ

7. หน่วยงานระดับปฏิบัติการ เช่น กองการศึกษา สำนักงานการศึกษา และโรงเรียน ควรรับนโยบายไปดำเนินการกำหนดแผนปฏิบัติการของตนให้สอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายที่ผู้บริหารท้องถิ่นกำหนด

8. ควรสร้างความเข้าใจแก่บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ตระหนักและเห็นความสำคัญของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์นี้ และประชาสัมพันธ์ยุทธศาสตร์ ให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกองค์กรทราบ

เพื่อประโยชน์ในการสร้างความเข้าใจโดยทั่วกันโดยอาจจัดทำเป็นเอกสารรูปเล่มเพื่อประโยชน์ในการนำไปอ้างอิง

9. ความหมายให้ ครู บุคลากรทางการศึกษา เป็นผู้รับผิดชอบปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในหน่วยงานของตน โดยการประชุมชี้แจงอาจารย์ให้เห็นความสำคัญในการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาสื่อการสอน การวัดผลประเมินผล เป็นต้น

10. ด้านการจัดการศึกษาเพื่อรองรับการเป็นพลเมืองกลุ่มประเทศอาเซียน ด้วยที่ประเทศไทยเป็นประเทศที่เป็นสมาชิกของประชาคมอาเซียน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรใช้เครื่องมือการจัดการศึกษาพัฒนาคนในจังหวัดภูเก็ต ให้มีคุณภาพ มีทักษะ องค์ความรู้ที่หลากหลายทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติ โดยเฉพาะทักษะทางด้านคอมพิวเตอร์ ด้านภาษาอังกฤษ และด้านวิชาชีพต่าง ๆ

11. จากการศึกษาข้อมูล ด้านการจัดงบประมาณ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ต ทั้ง 19 แห่ง ในแต่ละปีงบประมาณ ได้จัดงบประมาณเพื่อใช้จ่ายในการจัดการศึกษามีจำนวนน้อย และด้วยที่งบประมาณเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะทำให้เกิด การจัดการศึกษา มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล ผู้บริหาร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรที่จะจัดสรรงบประมาณในแต่ละปี มาใช้เพื่อการศึกษาให้มีปริมาณที่มากขึ้น

12. ผู้บริหารมีบทบาทที่สำคัญในการบริหารจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ การแต่งตั้งผู้บริหารที่เข้ามารับผิดชอบในการบริหาร ด้านการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 19 แห่งต้องเป็นบุคคลที่มีทักษะความรู้ ด้านการศึกษา และทักษะความรู้ ในด้านการบริหารแบบมืออาชีพ

13. ด้วยที่จังหวัดภูเก็ต เป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีความเจริญเติบโต เศรษฐกิจเข้มแข็ง การอพยพของประชากรที่เข้ามาอยู่ในจังหวัดภูเก็ตเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับประเทศไทย เป็นสมาชิกกลุ่มอาเซียน การจัดการศึกษา หลักสูตรนานาชาติ จึงเป็นรูปแบบหนึ่ง ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรดำเนินการ ซึ่งเมื่อดำเนินการแล้ว

ประชากรของทุกประเทศในกลุ่มอาเซียน สามารถเคลื่อนที่ประชากรไปศึกษาเล่าเรียน หรือปฏิบัติงานที่ประเทศใดก็ได้

14. การจัดการศึกษาสายอาชีพเฉพาะทางในศาสตร์ของการบริหารจัดการ ท่องเที่ยว เช่น สาขาวิชาการโรงแรม สาขาวิชาการทำอาหารนานาชาติ สาขาวิชาการผสมเครื่องดื่ม สาขาธุรกิจการท่องเที่ยว เป็นรูปแบบการจัดการศึกษาที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรดำเนินการ ซึ่งเมื่อดำเนินการแล้วประเทศต่าง ๆ หรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่ต้องการบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเข้ามาแสวงหาในจังหวัดภูเก็ตได้

15. ครูผู้สอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาองค์ความรู้ให้แก่ผู้เรียน ผู้บริหาร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรจัดหาครูผู้สอนให้ตรงตามวิชาเอกที่สอน และมีจำนวนที่เพียงพอ

16. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสำคัญ ต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องให้ความสำคัญที่ 1 และต้องขับเคลื่อนให้เป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ตควรมีการศึกษายุทธศาสตร์เพื่อนำมาวิเคราะห์และวางแผนการจัดการศึกษา หรือดำเนินการของหน่วยงานให้เหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่น ตามการเปลี่ยนแปลงของยุคโลกาภิวัตน์

2. การวิจัยในครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผล ให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต

3. ควรทำการศึกษาแผนการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต และศึกษาท้องถิ่นอื่นที่มีบริบทใกล้เคียงกัน เพื่อเปรียบเทียบ/และหาภาพรวมของสิ่งที่เกิดขึ้นในการต่อยอดเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นให้ก้าวหน้าต่อไป

4. ควรทำการวิจัยโดยใช้เทคนิควิจัยอื่น ๆ เช่น การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยการเชิญผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในท้องถิ่น อาทิ ครู

ผู้นำชุมชน หรือพี่น้องประชาชน ร่วมในการศึกษาวิจัย ซึ่งจะทำให้ผู้วิจัยได้รับทราบ ปัญหาและความต้องการอย่างแท้จริง ส่งผลให้ท้องถิ่นสามารถนำงานวิจัยไปพัฒนาได้ ตรงเป้าหมายที่พี่น้องประชาชนต้องการ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดภูเก็ต, (2553). **จำนวนโรงเรียนครูแยกตามราย**

อำเภอ.

มาโนช จันทร์แจ่ม. (ม.ป.ป.). **การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเพื่อ**

รองรับการกระจายอำนาจ. [Online]. Available: <http://www.slideshare.net/rbsupervision/ss-16394995>.